

Vermisten - opsporing - registratie en mededeling van informatie

Pilootdepartement: FOD Binnenlandse Zaken

Werkdocument 20

I. TOE TE PASSEN BEPALINGEN

A. Rechtsgrond

1. Internationaal recht

- a) De Conventies van Genève van 12 augustus 1949:
- b) Het Eerste Aanvullend Protocol van 8 juni 1977 bij de Conventies van Genève van 12 augustus 1949: (P I - artikel 33)

2. Nationaal recht

- a) Wet van 3 september 1952 houdende aanneming van de Vier Conventies van Genève van 1949.
- b) Wet van 16 april 1986 houdende goedkeuring van het Eerste en het Tweede Aanvullende Protocol van 1977.

B. Analyse van te nemen maatregelen

Artikel 33 van het Eerste Aanvullende Protocol werd opgenomen in het kader van het recht van families om kennis te nemen van het lot van verwanten. Het heeft tot doel de verplichting inzake het opsporen van vermiste personen uit te breiden tot personen die niet door de Conventies van Genève worden beschermd en de verplichting tot het verstrekken en uitwisselen van gegevens over vermiste personen en doden te versterken met als doel hun opsporing te vergemakkelijken.

Dit werkdocument moet dan ook gezien worden als een aanvulling op de bepalingen van de Derde en Vierde Conventie van Genève inzake de registratie en het uitwisselen van informatie - eventueel via het Nationaal Informatiebureau - over krijgsgevangenen en geïnterneerde burgers, alsmede de bepalingen inzake de identificatie van doden en het informeren van hun familieleden.

Zie ook:

- werkdocument nr 21 : Oprichting van een Nationaal Informatiebureau
- werkdocument nr 22 : Repatriëring van de nagelaten bezittingen – (gravendienst)

- werkdocument nr 26 : Noodzakelijke maatregelen voor de toepassing van de 3de Conventie
- werkdocument nr 32 : Gezinshereniging
- werkdocument nr 34 : Internering van burgers

Artikel 33 omvat de verplichting:

1. bij een vraag van de tegenpartij, of bij eigen vraag naar het lot van vermisten het nodige te doen voor hun opsporing en alle gegevens ter beschikking te stellen die het zoeken kunnen vergemakkelijken ;
2. wat personen betreft die geen gunstiger bescherming genieten krachtens de Conventies van Genève en hun Aanvullende Protocolen worden specifieke bepalingen opgenomen inzake registratie wanneer zij :
 - a) langer dan 2 weken worden gevangen gehouden ;
 - b) gevangenisstraf ondergaan of op een andere wijze van hun vrijheid worden beroofd ten gevolge van de vijandelijkheden of bezetting ;
 - c) overlijden tijdens hun gevangenhouding ;

bij het overlijden ten gevolge van de vijandelijkheden of bezetting, in andere omstandigheden dan een gevangenhouding, dient eveneens zoveel mogelijk informatie te worden gezocht en geregistreerd ;

3. de uitwisseling van gegevens over vermiste personen dient te gebeuren:
 - a) rechtstreeks;
 - b) door tussenkomst van een beschermende Mogendheid ;
 - c) via het Centraal Opsporingsbureau (zelfs indien de uitwisseling van informatie niet via dit bureau gebeurt, moeten toch alle gegevens worden doorgegeven) ;
 - d) via de nationale Rode Kruisverenigingen ;
4. de partijen moeten tot overeenstemming komen inzake het zoeken en identificeren van doden in gebieden waar gevechten hebben plaatsgevonden, eventueel door het opnemen van personeel van de tegenpartij bij hun diensten die hiervoor verantwoordelijk zijn. Deze moeten worden ontzien en beschermd.

C. Door de staat te nemen of voor te bereiden maatregelen

1. Het oprichten van een orgaan dat enerzijds belast is met het verzamelen van inlichtingen bij een vraag naar informatie over vermiste personen en anderzijds alle nodige informatie ter beschikking stelt bij een verzoek tot opsporing;

2. de bepalingen inzake de registratie en het doorgeven van informatie n.a.v. het overlijden van krijgsgevangenen en personen die gedetineerd zijn om redenen die verband houden met het conflict, uitbreiden tot de personen bepaald onder artikel 33 van het Eerste Aanvullende Protocol ;
3. het verzamelen en registreren van informatie over doden t.g.v. de vijandelikheden of bezetting ;

Het ligt voor de hand deze opdracht toe te vertrouwen aan het Nationaal Informatiebureau dat reeds de opdracht heeft gegevens inzake krijgsgevangenen en geïnterneerde burgers te verzamelen en uit te wisselen.

4. in de reglementering inzake gravenregistratie de mogelijkheid voorzien dat personeel van de tegenpartij betrokken wordt bij het zoeken en identificeren van de doden.

II. BETROKKEN DEPARTEMENTEN

- A. FOD Binnenlandse Zaken
- B. FOD Buitenlandse Zaken
- C. Ministerie van Landsverdediging

III. BUDGETTAIRE WEERSLAG

Indien bovenstaande opdrachten worden toevertrouwd aan het Nationaal Informatiebureau worden de financiële gevolgen beperkt tot een administratieve maatregel voor de uitbreiding van de bevoegdheid.

Dit geldt evenzeer voor de aanpassing van de reglementering inzake gravenregistratie. De maatregelen betreffende het instellen van een onderzoek kunnen een grotere financiële weerslag hebben.

IV. STAND VAN ZAKEN

In de hoedanigheid van hulpverlening aan slachtoffers van oorlog en andere noodsituaties is de dienst tracing van het Belgische Rode Kruis, binnen het kader van het Centrale Opsporingsbureau van het Internationale Rode Kruis Comité, actief inzake:

- A. de opsporing van vermiste personen en documenten ;
- B. het doorsturen van Rode Kruisberichten en ;
- C. gezinshereniging.

De Conventies van Genève en hun Aanvullende Protocolen erkennen de taak die nationale Rode Kruis - en Rode-Halve-Maanverenigingen hierbij kunnen vervullen in conflictsituaties. Tijdens de 26ste Internationale Rode kruis - en Rode Halve Maanconferenties (Genève, 1995) werd dit nogmaals bevestigd in de resolutie inzake de bescherming van de burgerbevolking in tijden van gewapend

conflict. De Staten worden verzocht de nodige maatregelen te nemen om de taak van de nationale verenigingen te vereenvoudigen.

Met betrekking tot deze activiteiten werd bij Koninklijk Besluit van 6 december 1991 aan het Belgische Rode Kruis toegang verleend tot het Rijksregister.

Voor de oprichting van een Nationaal Informatiebureau: zie werkdocument nr 21.

Voor de bepalingen inzake de identificatie van doden: zie werkdocument nr 22.

V. VOORSTELLEN VAN BESLISSING

Tijdens de besprekingen tussen de verscheidene departementen inzake :

- A. registratie van krijgsgevangenen;
- B. registratie van geïnterneerde burgers;
- C. werking van de Gravendienst;

rekening houden met de uitbreiding opgenomen in artikel 33 van het Eerste Aanvullende Protocol.

VI. LAATSTE BIJWERKING

November 2004.

VII. GOEDKEURINGSDATUM

14 december 2004.

VIII. BIJLAGEN

/